

Skatteregler för ideella föreningar och stiftelser

Ideella föreningar

Vad är en ideell förening?

En förening är en sammanslutning av ett antal personer för ett gemensamt ändamål. Det finns två huvudtyper av föreningar; ekonomiska och ideella.

En ideell förening kännetecknas av att den har ett ideellt ändamål eller att den bedriver ideell verksamhet. Med ideellt ändamål menas att syftet inte är att främja medlemmarnas ekonomiska intressen. Kulturföreningar och idrottsföreningar är exempel på föreningar med ideella ändamål. Även om syftet är att främja medlemmarna ekonomiskt kan föreningen vara en ideell förening. Föreningen kan då inte affärsmässigt bedriva ekonomisk verksamhet för att främja syftet, utan verksamheten måste bedrivas ideellt. En fackförening är en sådan typ av ideell förening.

För att en ideell förening ska vara en juridisk person krävs att den har antagit stadgar och valt styrelse. Stadgarna ska åtminstone ange föreningens namn, ändamål och hur beslut fattas. Att föreningen är en juridisk person innebär att den kan ha tillgångar och skulder, ingå avtal och vara part inför domstolar och myndigheter.

Skattskyldighet

Huvudregeln är att en ideell förening beskattas enligt samma regler som andra juridiska personer. Detta innebär att föreningen ska betala skatt för inkomster som t.ex. räntor, utdelningar, vinst vid avyttring av värdepapper och fastighet, rörelse- och fastighetsinkomster. All beskattning sker i inkomstslaget näringsverksamhet.

Föreningar med ideell verksamhet har oftast också inkomster som inte är skattepliktiga. Typiska sådana inkomster är medlemsavgifter samt bidrag och gåvor som är avsedda för den ideella verksamheten. Kostnader för den ideella verksamheten är inte heller avdragsgilla.

För allmännyttiga föreningar finns särskilda regler. De är skattskyldiga bara för vissa inkomster.

Allmännyttiga ideella föreningar

Allmännyttiga ideella föreningar beskattas bara för fastighets- och rörelseinkomster. Förutom den ideella

Tabell över skattskyldighet

Kategori	Räntor/ Utdelningar	Kapitalvinst	Rörelse	Fastighet	Medlems- avgifter	Anslag och bidrag
Allmännyttiga ideella föreningar	Nej	Nej	Ja, med vissa undantag; Se rubriken "Skattefria rörelseinkomster", sidan 3.	Ja, med vissa undantag; Se rubriken "Skattefria fastighetsinkomster", sidan 2.	Nej	Nej, med vissa undantag; Se rubriken "Medlemsavgifter m.m.", sidan 3.
Övriga ideella föreningar	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej, med vissa undantag; Se rubriken "Medlemsavgifter m.m.", sidan 3.

verksamheten är alltså även kapitalinkomster i form av t.ex. räntor och utdelningar samt kapitalvinster skattefria. Under vissa förutsättningar kan även fastighets- och rörelseinkomster vara skattefria, se nedan.

För att en ideell förening ska omfattas av de förmånliga reglerna ska den uppfylla **fyra krav** på

- ändamål
- verksamhet
- öppenhet
- fullföljd.

Samtliga dessa krav måste vara uppfyllda. Föreningen får inte heller verka för medlemmarnas eller andra bestämda personers ekonomiska intressen.

Ändamålskravet

Föreningen ska ha till huvudsakligt syfte att främja allmännyttiga ändamål. En definition av begreppet är sådana ändamål som enligt utbredd uppfattning är värda att stödja. Som allmännyttiga ändamål räknas bl.a. att

- främja Sveriges försvar
- främja vård och uppfostran av barn
- lämna bidrag för undervisning eller utbildning
- utöva hjälpverksamhet bland behövande
- främja vetenskaplig forskning (i första hand vid akademier, högskolor och motsvarande institutioner)
- främja nordiskt samarbete
- främja religiöst, välgörande, socialt, politiskt, konstnärligt, idrottsligt eller liknande kulturella ändamål.

Till föreningar med allmännyttiga ändamål hör t.ex.

- föreningar för idrott och friluftsliv
- föreningar för konst, litteratur och musik
- föreningar för ungdomsverksamhet, barn- och sommarkolonier, scoutverksamhet, frivilliga försvarsorganisationer, studieförbund, folketshusföreningar, bygdegårdsföreningar, hembygdsföreningar och liknande
- trossamfund, de politiska partierna, nykterhetsföreningar, kulturföreningar, föreningar för social hjälpverksamhet och handikappföreningar.

Föreningar som har till syfte att tillgodose ändamål av mer speciell eller säregen karaktär, t.ex. intresseföreningar och sällskapsföreningar, betraktas däremot i allmänhet inte som allmännyttiga. Vanligen anses inte heller sammanslutningar av fastighetsägare som ska tillgodose vissa gemensamma intressen, t.ex. villa- och hamnföreningar, vara allmännyttiga.

Verksamhetskravet

Det räcker inte att det ändamål som anges i stadgarna är allmännyttigt. Den verksamhet som föreningen faktiskt bedriver ska också till minst 90–95 % tillgodose allmännyttiga ändamål.

Öppenhetskravet

Föreningen får inte vägra någon inträde eller utesluta någon som delar föreningens målsättning och följer dess stadgar. Verksamhetens art eller omfattning kan dock i vissa fall göra ett begränsat medlemskap naturligt, t.ex. en viss minimiålder.

Godtagbar naturlig begränsning är också t.ex. krav på musikalitet i musikföreningar eller körer och geografiska begränsningar.

Fullföljdskravet

Det krävs även att föreningen använder sina inkomster för den allmännyttiga verksamheten. Föreningen ska alltså fullfölja sitt ändamål. Minst 80 % av inkomsterna måste användas för den allmännyttiga verksamheten. Bedömningen av hur inkomsterna använts brukar avse en period av cirka fem år.

De inkomster som avses är kapitalinkomster (ej kapitalvinster) och sådana fastighets- och rörelseinkomster som är skattefria för en allmännyttig förening. Från dessa inkomster får man först dra av de kostnader som skulle ha varit avdragsgilla om inkomsterna hade varit skattepliktiga. Till de inkomster som måste användas räknas dessutom sådana som är avsedda att täcka föreningens löpande utgifter, t.ex. medlemsavgifter, gåvor från enskilda samt allmänna bidrag från stat och kommun.

Undantag från inkomstanvändningen kan medges i vissa fall. Det gäller om föreningen avser att köpa en fastighet eller annan anläggning som ska användas i föreningens verksamhet. Det gäller också om föreningen ska genomföra omfattande byggnads-, reparations- eller anläggningsarbeten på en fastighet som brukas av föreningen. Dispens från kravet på inkomstanvändning kan sökas hos Skatteverket.

Skattefria kapitalinkomster

Allmännyttiga föreningar är inte skattskyldiga för löpande kapitalavkastning (t.ex. räntor och aktieutdelning) eller för kapitalvinster.

Skattefria fastighetsinkomster

En allmännyttig ideell förening är inte skattskyldig för inkomst av fastighet om

- fastigheten ägs av föreningen och till övervägande del, mer än 50 %, används i den allmännyttiga verksamheten
- fastighetsinkomsten till minst 70–80 % kommer från verksamhet som har naturlig anknytning till föreningens allmännyttiga ändamål eller av hävd utnyttjats som finansieringskälla för det ideella arbetet.

Skattefria rörelseinkomster

Allmännyttiga ideella föreningar är undantagna från skattskyldighet för följande slag av rörelseinkomster:

- Rörelseinkomster, som har ett naturligt samband med den allmännyttiga verksamheten, t.ex. entréavgifter vid idrotts- och kulturevenemang och inkomst av försäljning av t.ex. märken, affischer, böcker m.m. som syftar till att öka intresset för föreningens verksamhet.
- Rörelseinkomster från verksamhet av servicekaraktär där huvudsyftet med försäljningsverksamheten är att ge service till dem som deltar i föreningens allmännyttiga verksamhet. T.ex. när en musikförening erbjuder noter eller böcker till medlemmarna.
- Rörelseinkomster från verksamhet som av hävd har utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete, t.ex. anordnande av bingo, lotterier, basarer, fester eller insamlings- och försäljningskampanjer.

Både skattefria och skattepliktiga rörelseinkomster

Har en förening både skattefria och skattepliktiga rörelseinkomster måste den skattefria delen uppgå till minst 70–80 % för att beskattning inte ska ske. Är kravet uppfyllt blir hela rörelsen skattefri. Om den skattefria delen är lägre än 70–80 % blir hela rörelsen skattepliktig. Detta brukar kallas att man gör en huvudsaklighetsbedömning. Bedriver föreningen flera rörelseverksamheter görs bedömningen för varje rörelse för sig. Om rörelseverksamheterna bedrivs med hjälp av medlemmarnas oavlönade arbetsinsatser anses dock de olika rörelseverksamheterna ha ett sådant inre sammanhang att de ingår i samma rörelse.

Exempel på både skattefria och skattepliktiga rörelseinkomster

Delbeloppen, som är markerade med färg i tabellen, avser verksamheter som skattemässigt utgör rörelse. Bidragen avser den ideella föreningsverksamheten som inte utgör rörelse och ska därför inte ingå i huvudsaklighetsbedömningen. Samtliga rörelseverksamheter har utförts med ideella arbetsinsatser och utgör därför tillsammans en självständig rörelse.

	Exempel 1	Exempel 2
Statligt bidrag	25 000	25 000
Kommunala bidrag	10 000	10 000
Medlemsavgifter	41 000	41 000
Bingo	30 000	30 000
Basarer	11 000	11 000
Lotterier	20 000	20 000
Reklam	20 000	20 000
Snöskottning	19 000	55 000
Summa	176 000	212 000

Beloppen i tabellen avser bruttobelopp.

Exempel 1

En förening har inkomster från rörelse med sammanlagt 100 000 kr. Inkomsterna från rörelsen finns i tabellen ovan. De fyra första delbeloppen, som avser verksamheter som har karaktär av hävd, utgör 81 % (81 000 av 100 000). Inkomsten av snöskottning, som varken har naturlig anknytning eller karaktär av hävd och utförs med ideella arbetsinsatser, utgör 19 % av inkomsterna.

Hela rörelsen undantas från beskattning.

Exempel 2

En förening har inkomster från rörelse med sammanlagt 136 000 kr. Inkomsterna från rörelsen finns i tabellen ovan. Inkomster som av hävd räknas in i den allmännyttiga verksamheten utgör ca 60 % av inkomsterna (81 000 av 136 000). Snöskottningens andel uppgår till ca 40 %, dvs. mer än 20–30 % av samtliga inkomster. Snöskottningen har inte naturlig anknytning eller karaktär av hävd och har utförts med ideella arbetsinsatser.

Hela rörelsen beskattas, dvs. samtliga inkomster i exemplet utom bidrag och medlemsavgifter.

Grundavdrag

En allmännyttig förening, som är skattskyldig för inkomst får ett grundavdrag. Grundavdraget är 15 000 kr och görs av Skatteverket.

Registrerade trossamfund

De regler som beskrivs i broschyren avseende allmännyttiga ideella föreningar gäller även för registrerade trossamfund.

Övrigt

Medlemsavgifter m.m.

Medlemsavgifter beskattas inte. Anslag och bidrag från offentlig myndighet, annan organisation eller privatperson undantas från beskattning utom i de fall anslaget eller bidraget avser att täcka kostnader i en skattepliktig verksamhet.

Inkomstskatt

Den statliga inkomstskatten är 28 %.

Fastighetsskatt

En ideell förening som äger skattepliktig fastighet, ska betala statlig fastighetsskatt. Se även broschyren "Fastighetsskatt" (SKV 296).

Särskild löneskatt på pensionskostnader

Ideell förening ska betala särskild löneskatt på pensionskostnader om den tryggt pension genom

- avgift för tjänstepensionsförsäkring,
- avsättning till pensionsstiftelse eller
- kontoavsättning.

Detsamma gäller om föreningen betalat ut otryggad pension.

För tryggande genom **tjänstepensionsförsäkring** är beskattningsunderlaget lika med avgiften.

För tryggande i **pensionsstiftelse** är beskattningsunderlaget lika med utbetalade pensioner plus avsättningen minus gottgörelse från stiftelsen.

För tryggande genom **kontoavsättning** är beskattningsunderlaget lika med utbetalade pensioner plus ökning av kontot och minus minskning av kontot. Beskattningsunderlaget ska minskas med 85 % av bokförd skuld på kontot vid beskattningsårets ingång multiplicerad med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före beskattningsåret.

För otryggad pension är beskattningsunderlaget lika med utbetalat belopp.

Information om aktuella procentsatser finns på Skatteverkets servicetelefon, 020-567 000. Statslåneräntan har direktval 5713 och den särskilda löneskatten på pensionskostnader har direktval 5704.

Förmögenhet

Allmännyttiga föreningar är helt befriade från förmögenhetsskatt. Övriga ideella föreningar är skattskyldiga för förmögenhet. Tillgångar i rörelse eller fastighetsförvaltning är dock skattefria.

Förmögenhetsskatten är 1,5 promille av den del av den skattepliktiga förmögenheten som är högre än 25 000 kr.

F-skatt

Ideell förening som bedriver näringsverksamhet kan efter ansökan få F-skattsedel. Detta gäller även om föreningen inte är skattskyldig för verksamheten. Om föreningen har F-skattsedel ska uppdragsgivare inte göra skatteavdrag från ersättning till föreningen.

Deklarationsskyldighet

Ideella föreningar lämnar Inkomstdeklaration 3, som består av särskild självdeklaration och särskild uppgift.

Självdeklaration

Särskild självdeklaration (sidorna 1 och 2 av Inkomstdeklaration 3) ska lämnas av

- ideell förening om underlag för fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader ska fastställas
- allmännyttig ideell förening om skattepliktiga intäkter är högre än 15 000 kr
- ideell förening som är skattskyldig för all inkomst om intäkterna är högre än 100 kr eller om den skattepliktiga förmögenheten är högre än 25 000 kr.

Särskild uppgift

Allmännyttig förening ska lämna särskild uppgift (sidan 4 av Inkomstdeklaration 3). Där redovisas den skattefria verksamheten.

Befrielse

Allmännyttig förening kan av Skatteverket medges befrielse från skyldigheten att lämna särskild uppgift. Deklarationsskyldigheten för skattepliktiga inkomster, fastighetsskatt m.m., kvarstår även om sådan befrielse medgivits.

Ansökan om befrielse kan göras på blanketten "Ansökan om befrielse avseende särskild uppgift" (SKV 2501) som finns på www.skatteverket.se.

Bokföringsmässiga grunder

Självdeklaration och särskild uppgift ska lämnas enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att inkomster och utgifter ska redovisas för det räkenskapsår de gäller, oavsett när pengarna betalats ut eller kommit in. Detta gäller även om föreningen inte är bokföringsskyldig.

Räkenskapsår

Ideell förening som är bokföringsskyldig enligt bokföringslagen får ha annat räkenskapsår än kalenderår. Räkenskapsåret får avse de perioder som anges i bokföringslagen, dvs.

- 1 maj – 30 april
- 1 juli – 30 juni
- 1 september – 31 augusti.

Om föreningen inte är bokföringsskyldig ska beskattningsåret vara kalenderår.

Bokföringsskyldighet

En ideell förening är bokföringsskyldig om den

- bedriver näringsverksamhet
- är moderföretag i en koncern eller
- har tillgångar som överstiger 30 prisbasbelopp.

Om en förening är bokföringsskyldig ska den följa bokföringslagens bestämmelser. Där anges bl.a. hur bokföring ska ske, hur bokföringsunderlagen ska se ut och hur lång tid de ska sparas.

Arbetsgivaravgift och särskild löneskatt

Har en förening anställda ska föreningen betala arbetsgivaravgifter och göra avdrag för preliminär skatt för de anställda. Se vidare i broschyren "Skatteavdrag och arbetsgivaravgifter" (SKV 401). Detta gäller även när föreningen betalar medlemmar för arbete som de har utfört.

För personer som fyllt 65 år vid årets ingång betalas i stället särskild löneskatt.

För ersättning till idrottsutövare gäller särskilda regler. I underlaget för arbetsgivaravgifter inräknas inte ersättning till en och samma idrottsutövare från en allmännyttig ideell förening, som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte uppgått till ett halvt prisbasbelopp.

Om utbetalat belopp (inklusive skattepliktiga förmåner) uppgår till eller är högre än ett halvt prisbasbelopp, ska arbetsgivaravgifter betalas på hela beloppet.

I det halva prisbasbeloppet ska inte inräknas kostnadsersättningar för vilka mottagaren får avdrag vid taxeringen eller som inte behöver deklarerats av honom.

Den särskilda löneskatten omfattas också av undantagsreglerna.

Observera att kontrolluppgift måste lämnas om en person fått lön eller förmån på 100 kr eller mer.

Moms

Endast föreningar som bedriver yrkesmässig verksamhet i momslagens mening kan vara skattskyldiga till moms eller ha rätt till återbetalning. En förening ska betala moms till staten för momspliktig omsättning av varor och tjänster som görs inom Sverige i en yrkesmässig verksamhet. I vissa fall ska även en förening som inte bedriver yrkesmässig verksamhet betala moms på inköp av varor och tjänster från andra länder.

En verksamhet anses vara yrkesmässig om den utgör näringsverksamhet. Med näringsverksamhet avses en yrkesmässig och självständigt bedriven förvärvsverksamhet. En sådan verksamhet kännetecknas av självständighet, varaktighet och vinstsyfte. Även en verksamhet som bedrivs i former som är jämförbara med en näringsverksamhet är yrkesmässig om omsättningen är högre än 30 000 kr per beskattningsår.

Redovisning av moms kan ske på två sätt:

- Skattskyldiga som har en momspliktig omsättning som är högre än en miljon kr per beskattningsår ska lämna skattedeklaration.
- Skattskyldiga som har en momspliktig omsättning som är lägre än en miljon kr per beskattningsår

och som är skyldiga att lämna självdeklaration ska redovisa momsen i denna. Skatteverket kan dock efter ansökan besluta att momsen i stället får redovisas i skattedeklaration.

Mer information om moms finns i "Momsbroschyren" (SKV 552) och "Moms vid utrikeshandel" (SKV 560).

Moms för allmännyttiga ideella föreningar

Allmännyttiga ideella föreningar som inte är skyldiga att betala inkomstskatt för näringsverksamhet är inte heller skyldiga att deklarerat och betala moms. Föreningen ska då inte ta ut moms vid försäljning av varor och tjänster och får inte heller dra av moms på inköp för sin verksamhet.

Om en allmännyttig ideell förening däremot blir skyldig att betala inkomstskatt för näringsverksamhet ska den också deklarerat och betala moms på momspliktig försäljning av varor och tjänster. Föreningen får då också dra av moms på inköp för den momspliktiga delen av verksamheten.

Moms för övriga ideella föreningar

Ideella föreningar som inte är allmännyttiga och som bedriver näringsverksamhet är skattskyldiga till moms på samma villkor som andra näringsidkare. Skattskyldighet till moms medför att föreningen får dra av moms på inköp för den momspliktiga delen av verksamheten.

Uthyrning av lokaler

En förening som äger en fastighet eller en bostadsrätt kan medges frivillig skattskyldighet för moms om föreningen hyr ut lokaler till en hyresgäst som stadigvarande använder lokalen i momspliktig verksamhet. Frivillig skattskyldighet kan medges även om föreningen inte är skattskyldig till inkomstskatt. Genom den frivilliga skattskyldigheten för uthyrningen kan föreningen dra av momsen på bygg- och driftkostnader. Hyresgästen får i sin tur dra av den moms som föreningen lägger på hyran.

Frivilligt skattskyldig för uthyrning av verksamhetslokal är bara den som fått ett beslut från Skatteverket. Skattskyldigheten kan tidigast medges från den dag ansökan kommer in till Skatteverket. Se vidare i broschyren "Frivillig skattskyldighet för moms vid uthyrning av verksamhetslokaler" (SKV 563).

Fastighetstjänster

En förening som äger en fastighet ska i vissa fall uttagsbeskattas för moms (betala moms) på vissa tjänster som föreningen utför på fastigheten om den används i en verksamhet som inte är momspliktig.

Allmännyttiga ideella föreningar ska inte uttagsbeskattas om fastigheten till övervägande del används i föreningens allmännyttiga verksamhet.

Program och kataloger

Från momsplikt undantas en förenings försäljning av program och kataloger i en verksamhet som inte är momspliktig. Moms ska inte redovisas vid t.ex. en idrottsförenings försäljning av matchprogram för en idrottstävling. Inte heller annonser i sådana program och kataloger är momspliktiga.

Den som framställer program eller kataloger ska däremot ta ut moms på sin försäljning till föreningen. Momsen blir därmed en kostnad för föreningen.

Periodiska medlemsblad

Från momsplikt undantas försäljning av periodiska medlemsblad eller periodiska personaltidningar till medlemmar, anställda eller utgivare. Utgivare kan t.ex. vara en förening. Med periodiskt menas att en publikation enligt utgivningsplan normalt utkommer med minst fyra nummer per år.

Föreningen behöver inte betala moms till den som framställer medlemsbladet (t.ex. ett tryckeri). Föreningen behöver inte heller redovisa moms på försäljning till medlemmar. Framställaren kan också momsfritt tillhandahålla andra tjänster i samband med framställningen, t.ex. distribution av upplagan. Även annonser i periodiska medlemsblad och personaltidningar är momsfria. Medlemsblad och personaltidningar som tillhandahålls som taltidning är också momsfria.

Om föreningen säljer medlemsbladet till utomstående kan momsskyldighet föreligga för försäljningen. Detta förutsätter dock att föreningens verksamhet anses som yrkesmässig, se under "Moms för allmännyttiga ideella föreningar" på sidan 5 .

Periodiska organisationstidskrifter

Omsättning av periodiska organisationstidskrifter som enligt utgivningsplan normalt utkommer med minst fyra nummer per år undantas från momsplikt. Med organisationstidskrift avses en publikation som inte är allmän nyhetstidning, personaltidning eller medlemsblad och som väsentligen fungerar som organ för sammanslutningar med något av följande huvudsakliga ändamål:

- religiöst
- nykterhetsfrämjande
- politiskt (partipolitiskt)
- miljövårdande
- idrottsligt eller
- försvarsfrämjande

eller sammanslutningar som företräder handikappade eller arbetshindrade medlemmar. *Observera att dessa ändamål inte är lika omfattande som de ändamål som anses som allmännyttiga i inkomstskattehänseende.* Undantag från momsplikt gäller både leverans från tryckeriet och för föreningens försäljning. Sådana tidskrifter kan säljas skattefritt även till allmänheten.

Annonser får införas momsfritt i periodiska organisationstidskrifter. Även framställarens kringtjänster får tillhandahållas momsfritt.

Även taltidningar som faller in under organisations-tidskrifter är momsfria.

Blandad verksamhet

Föreningar som bedriver både momspliktig verksamhet och inte momspliktig verksamhet får bara göra avdrag för den ingående moms (moms på inköp) som avser den momspliktiga verksamheten. Ingående moms som avser båda verksamheterna ska fördelas. Ofta kan man använda omsättningen (inkomsterna) som fördelningsgrund.

Stiftelser

I stiftelselagen finns bestämmelser om hur en stiftelse bildas, om stiftelsens förvaltning, revision, tillsyn, registrering m.m. Enligt stiftelselagen bildas en stiftelse genom att egendom enligt förordnande av en eller flera stiftare avskiljs för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för ett bestämt ändamål.

Skattskyldighet

Stiftelser som har ett kvalificerat allmännyttigt ändamål kan få en förmånlig behandling i skattehänseende. De beskattas bara för fastighets- och rörelseinkomster.

För övriga stiftelser som familjestiftelser, rörelsedrivande stiftelser, de flesta företagsanknutna stiftelser och stiftelser med okvalificerade ändamål gäller allmänna beskattningsregler. De beskattas för samtliga inkomster.

Kvalificerat allmännyttigt ändamål är att

- främja Sveriges försvar
- främja vård och uppfostran av barn
- lämna bidrag för undervisning eller utbildning
- utöva hjälpverksamhet bland behövande
- främja vetenskaplig forskning (i första hand vid akademier, högskolor och motsvarande institutioner)
- främja nordiskt samarbete.

Utformningen av stiftelsens stadgar, där ändamålet ska framgå, är av betydelse för den skatterättsliga bedömningen. Det räcker dock inte med att en stiftelse enligt sina stadgar främjar ett visst allmännyttigt ändamål utan det krävs dessutom att ändamålet ifråga verkligen fullföljs.

Inkomstanvändning

En förutsättning för att en stiftelse med kvalificerat ändamål ska erhålla förmånlig beskattning är att en skäligen del av nettoavkastningen löpande används för det kvalificerade ändamålet. Den avkastning som måste användas är nettot av räntor, utdelningar m.m., dvs. sådan avkastning som är skattefri hos stiftelser med kvalificerat ändamål. I avkastningen brukar man inte räkna in kapitalvinster, bidrag, gåvor o.d. utan endast den faktiska avkastningen på stiftelsens tillgångar.

Det krävs att stiftelsen, sett över en period av ungefär fem år, använder minst 80 % av nettoavkastningen för det kvalificerade ändamålet.

Vad innebär den förmånliga beskattningen?

En stiftelse som uppfyller kraven på kvalificerat ändamål och inkomstanvändning är skattskyldig endast för inkomst av näringsverksamhet som avser fastig-

het och rörelse. Stiftelsen beskattas alltså inte för kapitalinkomster som t.ex. räntor, utdelningar och kapitalvinster. Stiftelser som inte uppfyller kraven är skattskyldiga för alla inkomster.

Inkomstskatt

I den mån stiftelsen är skattskyldig för inkomst är den statliga skatten 28 %.

Förmögenhetsskatt

En kvalificerat allmännyttig stiftelse är helt befriad från förmögenhetsskatt. Övriga stiftelser ska betala förmögenhetsskatt. Tillgångar i rörelse eller fastighetsförvaltning är dock skattefria. Förmögenhetsskatten är 1,5 promille av den del av förmögenheten som är högre än 25 000 kr.

Fastighetsskatt

En stiftelse som äger en vid fastighetstaxeringen skattepliktig fastighet, ska betala statlig fastighetsskatt. Se även broschyren "Fastighetsskatt" (SKV 296).

Pensionsstiftelse

Pensionsstiftelse är skattskyldig till avkastningsskatt. Skatteunderlaget är kapitalunderlaget multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan för kalenderåret närmast före beskattningsåret. Kapitalunderlaget är värdet av samtliga tillgångar vid ingången av beskattningsåret minskat med finansiella skulder. Skatten är 15 % av skatteunderlaget.

Information om aktuell statslåneränta finns på Skatteverkets servicetelefon, 020-567 000 direktval 5713.

Särskild löneskatt på pensionskostnader

Stiftelse som tryggt pension genom

- avgift för tjänstepensionsförsäkring,
- avsättning till pensionsstiftelse eller
- kontoavsättning

ska betala särskild löneskatt på pensionskostnader.

Detsamma gäller om stiftelsen betalat ut otryggad pension.

För tryggande genom **tjänstepensionsförsäkring** är beskattningsunderlaget lika med avgiften.

För tryggande i **pensionsstiftelse** är beskattningsunderlaget lika med utbetalade pensioner plus avsättningen minus gottgörelse från stiftelsen.

För tryggande genom **kontoavsättning** är beskattningsunderlaget lika med utbetalade pensioner plus ökning av kontot minus minskning av kontot. Beskattningsunderlaget ska minskas med 85 % av bokförd

skuld på kontot vid beskattningsårets ingång multiplicerad med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före beskattningsåret.

För otryggad pension är beskattningsunderlaget lika med utbetalat belopp.

Information om aktuella procentsatser finns på Skatteverkets servicetelefon, 020-567 000. Statslåneräntan har direktval 5713 och den särskilda löneskatten på pensionskostnader har direktval 5704.

Deklarationsskyldighet

Stiftelser lämnar Inkomstdeklaration 3, som består av särskild självdeklaration och särskild uppgift.

Självdeklaration

Särskild självdeklaration (sidorna 1 och 2 av Inkomstdeklaration 3) ska lämnas av

- stiftelse om underlag ska fastställas för fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionsmedel
- allmännyttig stiftelse om intäkter som omfattas av skattskyldighet är högre än 100 kr
- stiftelse som är skattskyldig för all inkomst och förmögenhet om intäkterna är högre än 100 kr eller skattepliktiga förmögenhetstillgångar är högre än 25 000 kr.

Särskild uppgift

Stiftelse som helt eller delvis undantas från skattskyldighet ska lämna särskild uppgift (sidan 4 av Inkomstdeklaration 3). I den särskilda uppgiften redovisas inkomster och förmögenhet, som inte ska tas upp till beskattning i självdeklaration.

Bokföringsmässiga grunder

Såväl självdeklaration som särskild uppgift ska lämnas enligt bokföringsmässiga grunder. Bokförings-

mässiga grunder innebär att redovisning ska ske för inkomster och utgifter som belöper på räkenskapsåret oavsett när betalning erhållits respektive erlagts. Detta gäller även om stiftelsen inte är bokföringsskyldig.

Räkenskapsår

Stiftelse som är bokföringsskyldig får ha annat räkenskapsår än kalenderår. Räkenskapsåret får avse de perioder som anges i bokföringslagen, dvs.

- 1 maj – 30 april
- 1 juli – 30 juni
- 1 september – 31 augusti.

Om stiftelsen inte är bokföringsskyldig måste beskattningsåret vara kalenderår.

Bokföringsskyldighet

En stiftelse är bokföringsskyldig om den

- bedriver näringsverksamhet
- är moderföretag i en koncern eller
- har tillgångar som överstiger 10 prisbasbelopp.

Vissa typer av stiftelser är alltid bokföringsskyldiga: insamlingsstiftelser, kollektivavtalsstiftelser, stiftelser som bildats av stat, kommun eller landsting, pensionsstiftelser och personalstiftelser enligt tryggandelagen.

Om en stiftelse är bokföringsskyldig ska den följa bokföringslagens bestämmelser. Där anges bl.a. hur bokföring ska ske, hur bokföringsunderlagen ska se ut och hur lång tid de ska sparas.

Moms

För stiftelser gäller samma regler som för andra näringsidkare, dvs. i princip ska moms redovisas för all skattepliktig omsättning av varor och tjänster. Några undantagsregler som för allmännyttiga föreningar finns inte i mervärdesskattelagen. Se vidare i "Momsbroschyren" (SKV 552) och "Moms vid utrikeshandel" (SKV 560).

Organisationsnummer

Tilldelning av organisationsnummer görs av Skatteverket på den ort där stiftelsen eller den ideella föreningen har sitt säte.

Beträffande **stiftelser** prövar Skatteverket om det finns en civilrättsligt giltig stiftelsebildning i enlighet med stiftelselagen.

För att det ska anses vara en **ideell förening** krävs att föreningen har antagit stadgar och utsett styrelse. Någon lag som reglerar ideella föreningars organisation finns inte.

Beslut om avslag på begäran om organisationsnummer kan överklagas till länsrätt.